

ARMIA LUDOWA

Rok I

Warszawa, 21 września 1944 r.

Nr 36

Nocy ubiegłej lotnicy owiecy dokonali znowu zrzutów broni i amunicji dla walczącej Warszawy. Ilość zrzuconej broni i amunicji była większa od wszystkich dotychczasowych zrzutów sowieckich. Dzięki systematycznej pomocy jaką otrzymuje Warszawa walczący żołnierze są coraz lepiej uzbrojeni. Mamy już teraz całkowitą pewność, że wytrwamy do zwycięskiego końca, do ostatecznego uwolnienia stolicy.

Podkreślaliśmy niejednokrotnie, że skuteczna pomoc dla W-wy może być zrealizowana tylko przez nawiązanie łączności między d-twem Powstania a Czerwoną Armią. Pierwszą inicjatywę w tym kierunku dały AL i KB, wysyłając łączników na drugą stronę frontu. Ostatnio dowiadujemy się, że również d-two AK nawiązało tę łączność dzięki inicjatywie d-twa Czerwonej Armii, które zrzuciło skoczków ze sprzętem radiowym w jednej z dzielnic.

WALKI W WARSZAWIE.

W ŚRÓDMIEŚCIU Niemcy nie przeprowadzali większych działań zaczepnych. Lokalne ataki npla odparto. W północnej części Śródmieścia poprawiono własne pozycje.

ZOLIBORZ znajdował się w dalszym ciągu pod silnym ostrzałem nieprzyjacielskiej artylerii, moździerzy i miotaczy min. Powstały liczne pożary.

NA CZERNIAKOWIE oddziały powstańcze w bohaterskiej walce odpierają ataki nieprzyjaciela. Ramię w ramię z oddziałami powstańczymi walczy tam batalion strzelców z dyw. im. T. Kościuszki, przysłany dla wsparcia naszych oddziałów z drugiego brzegu Wisły.

NAD MIASTEM nie pojawił się w ciągu dnia wczorajszego ani jeden samolot niemiecki w obawie przed sowiecką artylerią przeciwlotniczą oraz myśliwcami sowieckimi, które bezustannie patrolują rejon bojowy Warszawy.

LOTNICTWO SOWILCKIE obrzucało bombami i ostrzeliwało ogniem broni pokładowej pozycje npla w rej. Warszawy, równocześnie zaś kierowało akcją artylerii sowieckiej, która trzyma pod bezustannym ostrzałem stanowiska artylerii niemieckiej, nieprzyjacielskie punkty koncentracji na Woli i Ochocie oraz rozrzucone po mieście punkty oporu niemieckiego.

OFENSYWA NA ŁOTWIE I W ESTONII.

Wieczorny komun. sow. doniósł o rozpoczęciu przez wojska sow. nowej ofensywy na terytorjum Estonii. W 3-aniowych zaciętych walkach przełamano linie obronne Niemców na zachód od Narwy i na północ od Dorpatu, zdobywając ok. 1.800 miejscowości. Uderzenie sow. kieruje się na stolicę Estonii Reval.

Na Łotwie wojska sow. poczyniły dalsze postępy, zajmując 150 miejscowości, w tym jedna położona 8 km. na wschód od Rygi.

W rej. Sanoka i Krosna oddziały sow. zajęły Lubatówkę, Rymanów, Jasło, Wisłok Wielki.

Komunikat sow. nie wspomina o odcinku warszawskim. Natomiast niem. komunikat OKW podaje, że wojska sow. „usiłowały pod osłoną sztucznej mgły w wielu miejscach sforsować Wisłę pod Warszawą. Usiłowania sow. udaremniiono, a oddziały, które przeprawiły się na brzeg zachodni odcięto”.

Sow. rzeczoznawca wojenny oświadczył: Wobec skoncentrowania olbrzymich sił niemieckich w rej. Warszawy akcja oswobodzenia Warszawy jest jednym z najtrudniejszych zadań obecnej wojny. Zadanie to zostanie jednak rozwiązane w możliwie najkrótszym czasie.

MARSZ NA REN

Wojska sprzymierzonych, które złamały opór niemiecki w pd-zach. części Holandii, posuwają się w zdumiewająco szybkim tempie w kierunku na Ren. II armia bryt. odparła kontratak niemiecki, pod Eindhoven i posunęła się do Nimwegen, gdzie toczą się walki uliczne. I armia amerykańska dotarła do m. Düren, oddalonego o 35 km. od Kolonii. Amerykanie forsują Ren między Emmerich a Zagłębiem Ruhry. Dużą pomoc oddają w tej akcji oddziały desantowe, z którymi nawiązano już łączność lądową. Według wiadom. koresp. woj. Ren został już sforsowany, co grozi odcięciem dróg odwrotu Niemcom, broniącym się nad dolnym biegiem rzeki. W porcie wojennym Brest ustał już wszelki zorganizowany opór niemiecki. Wzięto 17.000 jeńców, dzięki czemu liczba jeńców wziętych w kampanii zachodniej wzrosła do 474 tysięcy. Znalezione rozkaz gaulcitera Kolonii, przewidujący ewakuację 2 milionów mieszkańców Kolonii i okolic w głąb Rzeszy. Na miejscu pozostać mają mężczyźni w wieku 16 — 40 lat, którzy mają tworzyć oddziały dywersyjne i partyzanckie do walki na tyłach wojsk alianckich.

WARUNKI ROZEJMU Z FINLANDIĄ.

Układ o zawieszeniu broni, zawarty między ZSRR i W. Brytanią, występującymi w imieniu wszystkich narodów zjednoczonych, a Finlandią przewiduje:

1. Wycofanie wojsk fińskich na granicę z r. 1940.
2. Rozbrojenie przez Finów i przekazanie dtwom sow. niemieckich sił zbrojnych działających w Finlandii. W akcji tej wojska sow. udzielą Finlandii pomocy.
3. Oddanie lotnisk i baz morskich w pn. i poł-zach. Finlandii do dyspozycji Aliantów na czas trwania działań przeciw Niemcom w Estonii i w rej. morza bałtyckiego.
4. Wydzierżawienie rządowi sow. baz morskich na wyspach Porkkala (na pd-zach. od Helsinek).
5. Odstąpienie rządowi sow. rej. Petsamo w pn. Finlandii, wzamian za co ZSRR rezygnuje z bazy morskiej w Hango.
6. Rozwiązanie działających w Finlandii organizacji prohitlerowskich oraz uwolnienie więźniów politycznych.

Ze Sztokholmu donoszą, że działająca w imieniu Aliantów komisja kontrolna sowiecko-brytyjska przybyła już do Helsinek.

Z TERENÓW OSWOBODZONYCH

— Zjazd Stronnictwa Ludowego w Lublinie wyśtosował apel do społeczeństwa polskiego, by zaniechało waśni politycznych i zjednoczyło się w walce o silną, niepodległą, demokratyczną Polskę. Zjazd wezwał członków Stronnictwa, przebywających na emigracji, łącznie ze Stan. Mikołajczykiem, do powrotu do kraju i podjęcia pracy na podstawie demokratycznej konstytucji z marca 1921 r.

— Na Pradze otwarto punkty werbunkowe do Wojska Polskiego. Oddziały AK i AL zgłaszają się do komendanta Pragi, gen. Tyniewicza, prosząc o przyjęcie ich w szeregi regularnej armii.

— W Siedlcach otwarto 3 gimnazja i licea oraz szereg szkół zawodowych.

— Uchwały zjazdu Stron. Lud. przewidują uruchomienie uniwersytetów ludowych we wszystkich miastach powiatowych.

